

sporné. Žalobkyně sama odepřela opatření potřebnou zápůjčku nebo jen úvěr a omezila svou součinnost na rady. Že žalovaný jednal obmyslně, neopatřiv si zápůjčky, nebylo tvrzeno a z jeho dopisů plyne přímý opak toho. Ježto dovolací soud posoudil věc jinak než soud odvolací, nepotřebuje se zabývatí právními názory tohoto soudu i výtkami mu činěnými. Nezáleží na tom, zda žalovaný uznal dluh, neboť neměl důvodu jej popřít, an byl do tří čtvrtin zajištěn válečnými půjčkami a co do zbytku záleželo na žalobkyni, zda žalovanému opatří potřebný úvěr. Dovolatelka sama uznává, že sjednání zápůjčky mělo žalovanému poskytnouti možnost zaplatiti zbývajících 25%, připouští dále, že se nezdařilo sjednání potřebné zápůjčky, nemůže proto požadovati na žalovaném hotové zaplacení, jež učinila závislým na této zápůjčce. Důsledky toho všeho musí nésti jen ona. Bylo již shora řečeno, že nešlo o způsob placení, nýbrž o předpoklad placení, nezáleží proto ani na doslovu úpisu, t. j. slovech »unter den in der amtlichen Zeichnungsverordnung mitgeteilten Bedingungen«. Poukaz na rozhodnutí č. 3151 nemá očekávaného významu, ježto jde o rozdílný základ skutkový.

Čís. 10064.

Prohlášení ke spravení záznamu podle § 41 písm. a) knih. zák. může býti vydáno i tím, proti komu byl záznam vymožen, i jeho nástupcem v knihovním držení nemovitosti.

(Rozh. ze dne 28. června 1930, R II 163/30.)

Soud první stolice povolil spořitelnímu spolku spravení záznamu zástavního práva na nemovitosti na základě ověřeného dluhopisu, podepsaného dřívějším vlastníkem nemovitosti, proti němuž byl záznam vymožen. Rekursní soud zamítl žádost za spravení záznamu. Důvody: Soud rekursní je toho názoru, že při změně vlastnictví musí býti listina, kterou se záznam spravuje, podepsána novým vlastníkem. Ustanovení § 41 a) kn. zák. má zřejmě na mysli obyčejný případ, kde se vlastnictví nezměnilo, neboť není přípustné, by dřívější vlastník zhoršoval svým prohlášením, týkajícím se majetkového předmětu jemu již nenáležícího, majetkové postavení třetí osoby.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Otázka, zda prohlášení ke spravení záznamu podle § 41 písm. a) kn. zák. může býti vydáno jen tím, proti komu byl záznam vymožen, či zda může býti vydáno i jeho nástupcem v knihovním držení zastavené nemovitosti, zda totiž změna ve vlastnictví zastavené nemovitosti zabraňuje spravení záznamu, jest v písemnictví i praxi sporná a různě řešena. Než z převládající části se praxe přidává z důvodu nutkavých potřeb hospodářského, zejména úvěrního ruchu právem k názoru, jenž

v souhlasu s doslovným zněním § 41 písm. a) otázku řeší v ten smysl, že změna ve vlastnictví zastavené nemovitosti spravení záznamu práva zástavního nezabraňuje. Jsou to v podstatě tytéž důvody, ze kterých praxe vykládá § 56 kn. zák. v ten smysl, že knihovnímu zápisu v poznamenaném pořadí není na závadu, že listina sloužící za vklad knihovního zápisu nepochází od nynějšího vlastníka nemovitosti, nýbrž byla vydána jeho předchůdcem, jenž zakročil o poznámku pořadí (sr. rozh. č. 3733, 4760 sb. n. s.). Příčilo by se požadavkům bezpečnosti a poctivosti úvěrního obchodu pozemkového, kdyby mělo býti možným, by knihovní vlastník nemovitostí, opatřiv si úvěr jejich knihovním zastavením, podmíněným jen dodatečným vydáním prohlášení, způsobilého ke vkladu, mohl splnění této podmínky zmařiti převodem vlastnictví na jinou osobu. Nelze namítati, že by tato třetí osoba jako nabyvatel nemovitostí mohla utrpěti dodatečným, bez jejího souhlasu možným spravením zaznamenané pohledávky újmu na svých zájmech. Zájmy těch může s dostatek dbáti při nabývání vlastnictví nemovitostí zaznamenanou pohledávkou zatížených, neboť nabyvatel svých zájmů dbalý může z pozemkové knihy záznam seznati a tak si uvědomiti, že zatím jen zaznamenaná a proto jen podmíněná pohledávka může spravením býti přeměněna v pohledávku nepodmíněnou, za kterou nabývaná nemovitost ručí.

Čís. 10065.

Peníze, vyplacené manželským otcem synovi za účelem studia (lékařství) na universitě, jsou jen tehdy nákladem na synovu výživu ve smyslu § 154 obč. zák., rozhodl-li otec sám (za podmínek § 148 obč. zák.), že syn má býti vzdělán na lékaře. Zletilostí dítěte pomínula vychovávací povinnost otcova. Zletilé dítě může platně smluviti s otcem, by mu poskytl půjčkou peníze potřebné na vysokoškolské studium. V povinnosti, dáti dítěti přiměřenou výchovu, není zahrnuta již také povinnost poskytnouti mu peníze na vysokoškolské studium. Výše nákladů, jež jsou rodiče povinni učiniti na výchovu, výživu a zaopatření dětí, řídí se jejich majetkovou mohoucností, a jest nárok každého jednotlivého dítěte obmezen stejným nárokem jeho sourozenců.

(Rozh. ze dne 30. června 1930, Rv I 1506/29).

Žalobu otce proti jeho manželskému synu o zaplacení toho, co mu poskytl na studie, procesní soud první stolice zamítl. Důvody: Žalovaný nepopírá, že podepsal dne 21. června 1923 dlužní úpis, jímž stvrzuje, že dluhuje otci (žalobci) 18.000 Kč, kteréž obdržel na studie, a že se je zavázal zaplatiti do konce roku 1928. Žalovaný však namítá, že jde o náklad vynaložený otcem na jeho studie, nikoliv o zápůjčku, že žalobce nemůže tento náklad podle § 154 obč. zák. žádati zpět, jelikož podle § 139 obč. zák. jest povinností otce starati se o děti. Ze zjištěných okolností vyplývá, že nejde o zápůjčku ve vlastním slova smyslu, nýbrž, že jde o náklad rodičů žalovaného na jeho studie počínajíc gymnasiem, který žalovaný vypočítává; žalobce žádá tento ná-